EUROPOS PARLAMENTAS

2004 *2009*

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

2008/0140(CNS)

22.1.2009

NUOMONĖ

Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto

pateikta Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui

dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas
(COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Nuomonės referentė(*): Liz Lynne

(*) Darbo su susijusiais komitetais procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 47 straipsnis.

PA_Legam

TRUMPAS PAGRINDIMAS

2008 m. gegužės mėn. Europos Parlamentas priėmė mano pranešimą dėl pažangos, kurią ES padarė lygių galimybių ir nediskriminavimo srityse (direktyvų 2000/43/EB ir 2000/78/EB perkėlimas į nacionalinę teisę). Jame Parlamentas priminė Komisijai jos įsipareigojimą pateikti pasiūlymą dėl išsamios kovos su diskriminacija direktyvos, kuria ne užimtumo srityje būtų uždrausta diskriminacija dėl negalios, amžiaus, religijos ar tikėjimo ir seksualinės orientacijos, siekiant baigti rengti kovos su diskriminacija teisės aktus pagal EB sutarties 13 straipsnį, kaip numatyta Komisijos 2008 m. darbo programoje. Rasių ir lyčių klausimais jau priimtos Rasių direktyva ir Lyčių direktyva, ir mes siekiame su jomis suderinti šią direktyvą.

Daugelis Europos Komisijos pasiūlyme iškeltų klausimų priskiriami Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto kompetencijai, o kai kurios sritys priskiriamos bendrai Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto bei Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto kompetencijai.

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas yra išimtinai atsakingas už socialinę apsaugą, įskaitant socialinį draudimą, sveikatos priežiūrą bei socialines lengvatas.

Bendrai kompetencijai priskiriami atsisakymas sudaryti tinkamas sąlygas neįgaliems asmenims, galimybės gauti visuomenei prieinamų prekių bei kitų paslaugų ir tiekti prekes bei teikti paslaugas, įskaitant aprūpinimą būstu, diskriminacija dėl amžiaus ir negalios teikiant finansines paslaugas, skirtingas požiūris dėl amžiaus bei vienodas požiūris į neįgalius asmenis ir dialogas su suinteresuotosiomis šalimis.

Pasiūlymas dėl direktyvos grindžiamas direktyvomis 2000/43/EB, 2000/78/EB ir 2004/113/EB[1], o tai reiškia, kad direktyva atitinka Europos Sąjungos horizontaliuosius tikslus, ypač Lisabonos strategiją ekonomikos augimui ir užimtumui skatinti bei ES socialinės apsaugos ir socialinės įtraukties proceso tikslus. Pasiūlyme nurodomos galiojančiose direktyvose, kurios žmonėms yra žinomos, vartojamos sąvokos.

PAKEITIMAI

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas ragina atsakingą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą į savo pranešimą įtraukti šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(2a) Šia direktyva Europos bendrija įgyvendina savo įsipareigojimus, susijusius su Jungtinių Tautų konvencija

dėl žmonių su negalia teisių, ir ji turėtų būti interpretuojama atsižvelgiant į šį aspektą.

Pagrindimas

Šioje konstatuojamoje dalyje susiejami Sąjungos įsipareigojimai, kuriuos ji prisiėmė prisijungdama prie Jungtinių Tautų konvencijos dėl žmonių su negalia teisių, ir šis pasiūlymas dėl direktyvos.

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(2b) Pagal Jungtinių Tautų pasaulinės konferencijos senėjimo tema, vykusios 2002 m. Madride, pabaigoje priimtos politinės deklaracijos 5 straipsnį buvo nuspręsta patvirtinti pasiryžimą dėti visas pastangas, kad būtų panaikinta visų formų diskriminacija, ypač diskriminacija dėl amžiaus, siekiant pripažinti, kad ir pagyvenę žmonės turėtų džiaugtis visapusišku, sveiku ir saugiu gyvenimu ir aktyviai dalyvauti ekonominiame, socialiniame, kultūriniame ir politiniame visuomenės gyvenime, labiau gerbti pagyvenusių žmonių orumą ir pašalinti visas nepriežiūros, netinkamo elgesio ir smurto formas.

Pagrindimas

Šioje konstatuojamojoje dalyje patvirtinama JT deklaracija dėl visų formų diskriminacijos, įskaitant ir diskriminaciją dėl amžiaus, panaikinimo.

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(4) *2003-iaisiais* – Europos neįgaliųjų metais, 2007-aisiais – Europos lygių galimybių visiems metais ir 2008-aisiais – kultūrų dialogo metais pabrėžta esama diskriminacija ir įvairovės teikiama nauda.	(4) *2003-iaisiais* – Europos neįgaliųjų metais, 2007-aisiais – Europos lygių galimybių visiems metais ir 2008-aisiais – kultūrų dialogo metais pabrėžta esama diskriminacija***, įskaitant daugialypę diskriminaciją,*** ir įvairovės teikiama nauda.

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl direktyvos
9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(9) Todėl teisės aktai turėtų uždrausti diskriminaciją dėl religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos daugybėje kitų su darbo rinka nesusijusių sričių, įskaitant socialinę apsaugą, švietimą, galimybę gauti prekių ir paslaugų, prekių tiekimą, paslaugų teikimą ir aprūpinimą būstu. Juose turėtų būti nustatomos priemonės, kuriomis būtų užtikrintos vienodos neįgaliųjų asmenų galimybės numatytose srityse.	(9) Todėl teisės aktai turėtų uždrausti diskriminaciją dėl religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos ***arba dėl keleto priežasčių*** daugybėje kitų su darbo rinka nesusijusių sričių, įskaitant socialinę apsaugą, švietimą, galimybę gauti prekių ir paslaugų, prekių tiekimą, paslaugų teikimą ir aprūpinimą būstu. Juose turėtų būti nustatomos priemonės, kuriomis būtų užtikrintos vienodos neįgaliųjų asmenų galimybės numatytose srityse.

Pagrindimas

Konstatuojamoji dalis analogiška žemiau pasiūlytam pakeitimui, susijusiam su daugialype diskriminacija.

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl direktyvos
9 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(9a) Neįgaliųjų žmonių kategorijai priklauso žmonės, turintys ilgalaikių fizinių, psichikos, intelekto ar jutimo sutrikimų, kurie drauge su požiūrio į juos ir aplinkos sudaromomis kliūtimis gali trukdyti šiems žmonėms vienodai su kitais visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime.

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos
9 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(9b) Veiksminga nediskriminuojanti prieiga gali būti užtikrinta įvairiais būdais, įskaitant ir principo „tinka visiems“ taikymą, ir supaprastintą neįgaliųjų pagalbos priemonių naudojimą, įskaitant pagalbą, susijusią su judumu ir prieiga, pvz., pripažintų šunų vedlių arba šunų pagalbininkų pagalbą.

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos
9 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(9c) Neįgalieji dažnai patiria diskriminaciją dėl to, kad neturi prieigos prie viešojo transporto ir užstatytos aplinkos, taip pat dėl neprieinamų ryšių ir informacijos priemonių. Valstybės narės

	turi imtis priemonių, kad užtikrintų prieigą šiose srityse ir būtų įgyvendintas vienodo požiūrio principas.

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos
9 d konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(9d) Realios nediskriminacinės galimybės, nepaisant kliūties ar negalios pobūdžio, užtikrinamos nustatant ir pašalinant požiūrio ar aplinkos sudaromas kliūtis bei užkertant kelią naujoms kliūtims, kurios trukdo neįgaliesiems naudotis visuomenei prieinamomis prekėmis, paslaugomis ir infrastruktūra. Taikant šios direktyvos nuostatas ir nepaisant to, kokių priemonių imamasi siekiant pašalinti kliūtis, prieiga neįgaliesiems turi būti užtikrinama kur tik įmanoma tomis pačiomis sąlygomis kaip ir neturintiems negalios asmenims. Ten, kur prieigos negalima užtikrinti tokiomis pačiomis sąlygomis, taikant šios direktyvos nuostatas turi būti naudojamos prasmingos alternatyvios prieigą užtikrinančios priemonės.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos
12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(12) Diskriminacija apima tiesioginę ir netiesioginę diskriminaciją, priekabiavimą, nurodymus diskriminuoti ir atsisakymą sudaryti tinkamas sąlygas.	(12) Diskriminacija apima tiesioginę ir netiesioginę diskriminaciją, ***daugialypę diskriminaciją,*** priekabiavimą, nurodymus diskriminuoti ir atsisakymą sudaryti tinkamas sąlygas.

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos
12 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(12a) Diskriminuojama gali būti dėl asmens išpažįstamos tam tikros religijos ar jo tikėjimo, jo negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos arba jų derinio, taip pat dėl to, kad manoma, jog asmuo išpažįsta tam tikrą religiją ar yra tam tikro tikėjimo, turi negalią, yra tam tikro amžiaus ar tam tikros seksualinės orientacijos, dėl to, kad asmuo susijęs su tokiais asmenimis, arba manoma, jog jis susijęs su tokiais asmenimis.

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos
13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(13) ***Įgyvendindama*** vienodo požiūrio, ***nepaisant religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos,*** principą, pagal EB sutarties 3 straipsnio 2 dalį ***Bendrija*** turėtų siekti panaikinti nelygybę ir skatinti ***vyrų bei moterų*** lygybę***, ypač atsižvelgdama į tai, kad moterys dažnai tampa*** daugialypės diskriminacijos ***aukomis***.	(13) ***Kadangi diskriminuojama gali būti dėl įvairių priežasčių, Bendrija, įgyvendindama*** vienodo požiūrio principą pagal EB sutarties 3 straipsnio 2 dalį, turėtų siekti panaikinti nelygybę ***dėl lyties, rasės, etninės kilmės, negalios, seksualinės orientacijos, religijos arba tikėjimo, amžiaus arba šių priežasčių derinio*** ir skatinti lygybę***, nepaisant to, koks požymių, susijusių su lytimi, rase, etnine kilme, negalia, seksualine orientacija, religija, tikėjimu arba amžiumi, derinys būdingas asmeniui. Įgyvendindamos šios direktyvos nuostatas valstybės narės turėtų atsižvelgti į*** daugialypės diskriminacijos ***problemą***.

Pagrindimas

Dabartinės 13 konstatuojamosios dalies, kurioje kalbama apie daugialypę diskriminaciją moterų atžvilgiu, išplėtimas paminint visas 13 straipsnyje nurodytas priežastis.

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos
15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(15) Atsižvelgiama į su negalia ir amžiumi susijusius aktuarinius ir rizikos veiksnius teikiant draudimo, bankininkystės ir kitas finansines paslaugas. Jos neturėtų būti laikomos diskriminacinėmis, jei įrodoma, kad šie veiksniai yra svarbiausi veiksniai vertinant riziką.	(15) Atsižvelgiama į su negalia ir amžiumi susijusius aktuarinius ir rizikos veiksnius teikiant draudimo, bankininkystės ir kitas finansines paslaugas. Jie ***turėtų atspindėti teigiamus pokyčius, susijusius su gyvenimo trukme ir aktyviu senėjimu, bei geresnį neįgaliųjų judumą ir prieigą, o ne veikti kaip diskriminaciniai dėl šių priežasčių. Paslaugų teikėjo atliekamame rizikos vertinime, remiantis aktualiais, tiksliais, nuolatos atnaujinamais ir skelbiamais statistiniais ir aktuariniais duomenimis, turi būti įtikinamai pagrįsta išvada apie labai padidintą riziką.***

Pagrindimas

Šiuo pakeitimu siekiama apriboti diskriminacijos galimybę prieigos prie finansinių paslaugų srityje, užtikrinant, kad visi duomenys, kurie panaudojami priimant tokį sprendimą, būtų skaidrūs, tinkami ir atnaujinti, ir reikalaujant, kad paslaugų teikėjai pateikdami įrodymus būtų objektyvūs.

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos
19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(19) Prie Amsterdamo sutarties Baigiamojo akto pridėtoje Deklaracijoje Nr. 11 dėl bažnytinių ir nereliginių organizacijų statuso Europos Sąjunga atvirai pripažino gerbianti ir nepažeidžianti pagal nacionalinę teisę valstybių narių bažnytinėms ir religinėms asociacijoms ar	(19) Prie Amsterdamo sutarties Baigiamojo akto pridėtoje Deklaracijoje Nr. 11 dėl bažnytinių ir nereliginių organizacijų statuso Europos Sąjunga atvirai pripažino gerbianti ir nepažeidžianti pagal nacionalinę teisę valstybių narių bažnytinėms ir religinėms asociacijoms ar

bendruomenėms suteikto statuso ir vienodai gerbianti filosofinių bei nereliginių organizacijų statusą. Priemonėmis, kuriomis neįgaliems asmenims suteikiamos realios nediskriminacinės galimybės šioje direktyvoje minimose srityse, yra svarbios praktiškai užtikrinant visapusišką lygybę. Be to, kai kuriais atvejais siekiant užtikrinti ***tokias*** galimybes gali būti būtinos atskiros aprūpinimo tinkamomis patalpomis priemonės. Nė vienu atveju nereikalaujama priemonių, kurios galėtų sukelti neproporcingų sunkumų. Vertinant, ar sunkumai yra neproporcingi, reikėtų atsižvelgti į ***daugybę veiksnių, įskaitant organizacijos dydį, išteklius ir pobūdį***. Tinkamų sąlygų sudarymo principas ir neadekvatūs sunkumai nustatyti Direktyvoje 2000/78/EB ir JT Neįgaliųjų teisių konvencijoje.

bendruomenėms suteikto statuso ir vienodai gerbianti filosofinių bei nereliginių organizacijų statusą. Priemonėmis, kuriomis neįgaliems asmenims suteikiamos realios nediskriminacinės galimybės šioje direktyvoje minimose srityse, yra svarbios praktiškai užtikrinant visapusišką lygybę. Be to, kai kuriais atvejais siekiant užtikrinti galimybes gali būti būtinos atskiros aprūpinimo tinkamomis patalpomis priemonės. Nė vienu atveju nereikalaujama priemonių, kurios galėtų sukelti neproporcingų sunkumų. Vertinant, ar sunkumai yra neproporcingi, reikėtų atsižvelgti į ***tai, ar turimos minty priemonės yra neįgyvendinamos ar nesaugios ir negalėtų tapti įgyvendinamomis ir saugiomis tinkamai pakeitus taisykles, politiką ar nusistovėjusią tvarką arba pašalinus architektūrines, susisiekimo ar transporto kliūtis, arba teikiant papildomą pagalbą ar paslaugas. Tinkamoms sąlygoms užtikrinti nebūtinai reikėtų smarkiai struktūriškai keisti pastatus, kurių konstrukcija yra aiškiai saugoma dėl jų istorinės, kultūrinės ar architektūrinės vertės laikantis nacionalinių teisės aktų.*** Tinkamų sąlygų sudarymo principas ir neadekvatūs sunkumai nustatyti Direktyvoje 2000/78/EB ir JT Neįgaliųjų teisių konvencijoje.

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
5. Atsisakymas pasirūpinti tinkamomis sąlygomis neįgaliems asmenims tam tikru atveju, kaip numatyta šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalies b punkte, laikomas šio straipsnio 1 dalyje apibrėžta diskriminacija.	5. Atsisakymas pasirūpinti tinkamomis sąlygomis neįgaliems asmenims ***ir asmenims su mažais vaikais, arba asmenims, susijusiems su neįgaliais asmenimis, kai sąlygos reikalingos tam, kad jie galėtų teikti pagalbą neįgaliems asmenims*** tam tikru atveju, kaip numatyta

	šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalies b punkte, laikomas šio straipsnio 1 dalyje apibrėžta diskriminacija.

Pagrindimas

Pakeitime įpareigojimas pasirūpinti tinkamomis sąlygomis išplečiamas ir taikomas taip pat ir vaikams.

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 5 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	5a. Jei suteikiant galimybę gauti socialines išmokas natūra arba pinigais nedarbingumo arba ligos atveju taikomas tam tikro amžiaus kriterijus, tai yra diskriminacija.

Pagrindimas

Jei socialinės lengvatos, pvz., gydymas ligoninėje ir pensijos neįgalumo atveju, suteikiamos tam tikro amžiaus piliečiui ir nesuteikiamos kito amžiaus piliečiui, tai yra tikra diskriminacija.

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
6. Nepaisydamos šio straipsnio 2 dalies, valstybės narės gali numatyti, kad skirtingas požiūris dėl amžiaus nėra diskriminacija, jei pagal nacionalinę teisę jį pateisina teisėtas tikslas ir šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis. ***Ši direktyva*** neužkerta kelio nustatyti tam tikro amžiaus asmens galimybę naudotis socialinėmis lengvatomis***,*** mokytis ***ir gauti tam tikrų prekių ar paslaugų***.	6. Nepaisydamos šio straipsnio 2 dalies, valstybės narės gali numatyti, kad skirtingas požiūris dėl amžiaus nėra diskriminacija, jei pagal nacionalinę teisę jį ***objektyviai ir pagrįstai*** pateisina teisėtas tikslas ir šio tikslo siekiama ***proporcingomis*** ir būtinomis priemonėmis. ***Tokie požiūrio skirtumai*** neužkerta kelio ***imtis priemonių, skirtų vaikų teisių apsaugai, arba*** nustatyti tam tikro amžiaus asmens galimybę naudotis ***teisėmis,*** socialinėmis lengvatomis***, išskyrus***

išmokas natūra arba pinigais ligos ir nedarbingumo atveju, ***finansinėmis paslaugomis ir*** mokytis.

Pagrindimas

Jokiu būdu negali būti diskriminuojama dėl amžiaus socialinių lengvatų, kurios teikiamos ligos ir nedarbingumo atveju, srityje.

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
7. Nepaisydamos šio straipsnio 2 dalies, finansinių paslaugų teikimo srityje valstybės narės gali leisti ***proporcingą*** skirtingą požiūrį, kai teikiant minėtas paslaugas lytis ar negalia yra svarbiausias veiksnys atliekant rizikos vertinimą, pagrįstą svarbiais ir tiksliais aktuariniais ar statistiniais duomenimis.	7. ***Nepaisant*** šio straipsnio 2 dalies, ***draudimo, bankininkystės ir kitose*** finansinių paslaugų teikimo ***srityse reikia tinkamai atsižvelgti į pailgėjusią gyvenimo trukmę ir aktyvų senėjimą bei geresnį neįgaliųjų judumą ir prieigą, ir*** valstybės narės gali leisti skirtingą požiūrį ***tik dėl amžiaus arba negalios***, kai teikiant minėtas paslaugas ***šis skirtingas požiūris objektyviai ir įtikinamai pateisinamas ir*** atliekant rizikos vertinimą ***pagrindžiamas*** svarbiais ir tiksliais aktuariniais ***ir*** statistiniais duomenimis. ***Paslaugų teikėjas turi galėti objektyviai įrodyti, kad rizika daug didesnė, ir užtikrinti, kad požiūrio skirtumus objektyviai ir pagrįstai pateisintų teisėtas tikslas ir šio tikslo būtų siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis. Atitinkamos valstybės narės užtikrina, kad visi duomenys, kuriais remiamasi vertinant riziką, būtų neseniai surinkti, aktualūs, reguliariai atnaujinami ir paskelbti. Valstybės narės informuoja Komisiją ir užtikrina, kad būtų parengti, paskelbti ir reguliariai atnaujinami tikslūs duomenys, susiję su amžiumi arba negalia kaip lemiamu aktuariniu veiksniu. Praėjus penkeriems metams nuo perkėlimo datos, šios valstybės narės persvarsto savo sprendimą.***

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio d punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
d) galimybei gauti visuomenei prieinamų prekių bei kitų paslaugų ir tiekti prekes bei teikti paslaugas, įskaitant aprūpinimą būstu.	d) galimybei gauti visuomenei prieinamų prekių bei kitų paslaugų ir tiekti prekes bei teikti paslaugas, įskaitant aprūpinimą būstu ***ir transportą***.

Pagrindimas

Paaiškinama, kad transportas taip pat priklauso šios direktyvos taikymo sričiai.

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalies įžanginis sakinys

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Siekiant užtikrinti, kad neįgalių asmenų atžvilgiu būtų laikomasi vienodo požiūrio principo:	1. Siekiant užtikrinti, kad neįgalių asmenų ***(„negalios“ sąvoka apibrėžta Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijoje) ir asmenų, sergančių lėtinėmis ligomis,*** atžvilgiu būtų laikomasi vienodo požiūrio principo:

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
a) iš anksto numatomos priemonės, kuriomis būtina užtikrinti, kad neįgalūs asmenys turėtų veiksmingą ir nediskriminacinę galimybę gauti socialinę apsaugą, socialines lengvatas, sveikatos priežiūros paslaugas, mokymą ir	a) iš anksto numatomos priemonės, kuriomis būtina užtikrinti, kad neįgalūs asmenys turėtų veiksmingą ir nediskriminacinę galimybę gauti socialinę apsaugą, socialines lengvatas, sveikatos priežiūros paslaugas*,* mokymą ir

visuomenei prieinamų prekių bei paslaugų, tiekti prekes ir teikti paslaugas, ***aprūpinti*** būstu ***ir transporto priemonėmis***, įskaitant tinkamus jų pakeitimus ar pritaikymus. Tokios priemonės neturėtų būti neproporcingai apsunkinančios, reikalauti iš esmės pakeisti ***socialinę apsaugą, socialines lengvatas, sveikatos priežiūrą, švietimą arba minėtas prekes ir paslaugas ar aprūpinti kitomis prekėmis ir paslaugomis;***	visuomenei prieinamų prekių bei paslaugų, tiekti prekes ir teikti paslaugas, ***taip pat apsirūpinti*** būstu ***ir naudotis telekomunikacijomis bei elektroniniais ryšiais, gauti informaciją (taip pat prieinamo formato), naudotis finansinėmis paslaugomis, dalyvauti veikloje, susijusioje su kultūra ir laisvalaikiu, patekti į viešosios paskirties pastatus, transporto priemones bei kitas viešąsias erdves ir naudotis infrastruktūra***, įskaitant tinkamus jų pakeitimus ar pritaikymus. ***Jei dėl taikomos praktikos, politikos ar tvarkos diskriminuojama, reikia imtis priemonių, kad šis poveikis būtų sustabdytas.*** Tokios priemonės neturėtų būti neproporcingai apsunkinančios, reikalauti iš esmės pakeisti ***atitinkamų prekių ar paslaugų pobūdį arba atitinkamos prekybos, profesijos ar verslo pobūdį. Pakeitimas laikomas esminiu, jei prekės ar paslaugos arba prekybos, profesijos ar verslo pobūdis keičiami taip, kad prekių ar paslaugų teikėjas iš tiesų ima teikti visiškai kitokias prekes ar paslaugas;***

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
b) vis dėl to numatoma prievolė užtikrinti realias ir nediskriminacines galimybes ir tam tikru atveju, jei reikia, sudaryti tinkamas sąlygas, jei tai nesukelia neproporcingai didelių sunkumų.	***Išbraukta.***

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	ba) Taikant 1 dalį realios nediskriminacinės galimybės, nepaisant kliūties ar negalios pobūdžio, užtikrinamos nustatant ir pašalinant požiūrio ar aplinkos sudaromas kliūtis bei užkertant kelią naujoms kliūtims, kurios trukdo neįgaliesiems naudotis visuomenei prieinamomis prekėmis, paslaugomis ir infrastruktūra. Taikant šios direktyvos nuostatas ir nepaisant to, kokių priemonių imamasi siekiant pašalinti kliūtis, veiksminga nediskriminacinė prieiga neįgaliesiems turi būti užtikrinama kur tik įmanoma tomis pačiomis sąlygomis kaip ir neturintiems negalios asmenims ir taip pat neįgaliesiems užtikrinamas supaprastintas pagalbos priemonių naudojimas, įskaitant pagalbą, susijusią su judumu ir prieiga, pvz., pripažintų šunų vedlių arba šunų pagalbininkų pagalbą. Ten, kur veiksmingos nediskriminacinės prieigos negalima užtikrinti tokiomis pačiomis sąlygomis, taikant šios direktyvos nuostatas turi būti naudojamos prasmingos alternatyvios prieigą užtikrinančios priemonės.

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. Kad būtų ***įvertinta, ar priemonės, kurios būtinos*** šio straipsnio 1 dalies ***nuostatai įgyvendinti, sukeltų neproporcingai didelių sunkumų, visų pirma***	2. Kad būtų ***įgyvendintos*** šio straipsnio 1 dalies ***nuostatos, sunkumai*** nėra ***laikomi*** neproporcingai ***dideliais***, jei jie numatytomis priemonėmis pakankamai

atsižvelgiama į organizacijos dydį, pobūdį ir išteklius, numatomas išlaidas, prekių ir paslaugų gyvavimo ciklą ir galimą naudą dėl pagerėjusių neįgalių asmenų galimybių. Sunkumai nėra neproporcingai dideli, jei jie numatytomis priemonėmis pakankamai pašalinami suinteresuotos valstybės narės vienodo požiūrio politikos srityje.

pašalinami suinteresuotos valstybės narės vienodo požiūrio politikos srityje.

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3. Ši direktyva nepažeidžia Bendrijos teisės nuostatų ar nacionalinių taisyklių, apimančių galimybes gauti tam tikrų prekių ir paslaugų.	3. Ši direktyva nepažeidžia Bendrijos teisės nuostatų ar nacionalinių taisyklių, apimančių galimybes gauti tam tikrų prekių ir paslaugų. ***Jei įmanoma, valstybės narės imasi priemonių siekdamos paskatinti paslaugų teikėjus ir prekių tiekėjus, ypač pramoninių prekių tiekėjus, parengti prieinamus sprendimus, pavyzdžiui, pasitelkiant viešųjų pirkimų procedūras. Prieinami gaminiai ir paslaugos yra tie, kurie yra tokio pobūdžio, jog jais galėtų naudotis visi naudotojai.***

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl direktyvos
10 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	10a straipsnis
	Daugialypė diskriminacija
	1. Daugialypė diskriminacija – kai asmuo diskriminuojamas dviejų ar daugiau šioje direktyvoje nurodytų pagrindų derinio pagrindu.
	2. Valstybės narės užtikrina, kad visi asmenys, manantys, kad jie yra

daugialypės diskriminacijos auka, galėtų pateikti skundus dėl šioje direktyvoje nustatytų prievolių.

3. Valstybės narės pasirūpina tuo, kad tuo atveju, kai nustatomi daugialypiai pagrindai, skundas gali būti atmestas tik tada, kai pateikiamos pateisinamosios aplinkybės arba kitos gynybos priemonės, taikytinos visiems šiems pagrindams, su kuriais susijęs skundas. Jei nustatomas tik vienas pagrindas, skundas pateikus su šiuo pagrindu susijusias pateisinamąsias aplinkybes arba kitas gynybos priemones gali būti atmestas.

Pagrindimas

Įrašomas straipsnis dėl daugialypio diskriminavimo, apie kurį Komisijos tekste užsimenama tik 13 konstatuojamojoje dalyje.

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
11 straipsnis	11 straipsnis
Siekdamos skatinti laikytis vienodo požiūrio principo, valstybės narės inicijuoja dialogą su suinteresuotosiomis šalimis, visų pirma nevyriausybinėmis organizacijomis, kurios pagal nacionalinę teisę ir praktiką yra teisėtai suinteresuotos, kad būtų prisidėta prie kovos su diskriminacija, susijusia su šioje direktyvoje numatytomis priežastimis ir sritimis.	Siekdamos skatinti laikytis vienodo požiūrio principo, valstybės narės inicijuoja dialogą su suinteresuotosiomis šalimis, visų pirma nevyriausybinėmis organizacijomis, ***atitinkamomis pilietinės visuomenės organizacijomis, bažnyčiomis, religinėmis ir nereliginėmis bendruomenėmis,*** kurios pagal nacionalinę teisę ir praktiką yra teisėtai suinteresuotos, kad būtų prisidėta prie kovos su diskriminacija, susijusia su šioje direktyvoje numatytomis priežastimis ir sritimis. ***Šios konsultacijos turėtų apimti ir šios direktyvos įgyvendinimo priežiūrą.***

Pagrindimas

Kadangi nevyriausybinių organizacijų vaidmuo skatinant laikytis lygių galimybių principo yra neabejotinas, siekiant, kad ši direktyva būtų suderinama su, atitinkamai, Europos Sąjungos sutarties 11 straipsniu ir su Lisabonos sutartimi pakeistos Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 17 straipsniu, reikėtų paminėti ir pilietinės visuomenės organizacijas, ir bažnyčias bei religines, filosofines ir nereligines bendruomenes.

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Vienodas požiūris į asmenis, nepaisant jų religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos
Nuorodos	COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Atsakingas komitetas	LIBE
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	EMPL 2.9.2008
Susijęs (-ę) komitetas (-ai) - paskelbimo plenariniame posėdyje data	23.10.2008
Nuomonės referentas Paskyrimo data	Elizabeth Lynne 6.10.2008
Svarstymas komitete	5.11.2008 2.12.2008 20.1.2009
Priėmimo data	21.1.2009
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 28 –: 11 0: 7
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Jan Andersson, Edit Bauer, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Jan Cremers, Harald Ettl, Richard Falbr, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin, Juan Andrés Naranjo Escobar, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Pier Antonio Panzeri, Rovana Plumb, Bilyana Ilieva Raeva, Elisabeth Schroedter, José Albino Silva Peneda, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Françoise Castex, Richard Howitt, Rumiana Jeleva, Magda Kósáné Kovács, Sepp Kusstatscher, Viktória Mohácsi, Csaba Sógor, Evangelia Tzampazi, Anja Weisgerber
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (178 straipsnio 2 dalis)	Adrian Manole